

สารสั้น
ของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา การพานิช
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
เนื่องในวันวิสาขบูชาโลก

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสส่งสารสั้นมาถึงท่านทั้งหลาย ในการจัดกิจกรรมนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชาโลก ประจำปี ๒๕๕๖ เรื่อง “การศึกษากับความเป็นพลเมืองโลก: มุมมองพระพุทธศาสนา” ในวันที่ ๒๑-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งการจัดกิจกรรมนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชาในปีนี้นอกจากเพื่อน้อมระลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมมาพุทธเจ้าแล้ว ยังเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเจริญพระชนมายุวัฒนมังคล สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครบรอบพระชันษา ๑๐๐ ปี ด้วย

หลักการศึกษามุมมองของพระพุทธศาสนา คือการศึกษาตามกระบวนการ “ไตรสิกขา” โดยมุ่งให้เกิดผลตามหลักปฏิบัติแห่งอริยมรรค คือ การฝึกฝนอบรมให้องค์ทั้ง ๘ แห่งอริยมรรคนั้นเกิดมีและเจริญงอกงาม ใช้ประโยชน์ได้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหา ดับทุกข์ได้ดียิ่งขึ้นตามลำดับจนถึงที่สุด ด้วยการศึกษาในหลัก ๓ ประการ คือ

๑. อธิศีลสิกขา (ศีล) คือการศึกษาเพื่อฝึกฝนตนเองให้เกิดมี สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ และสัมมาอาชีวะ ให้เจริญงอกงามขึ้น จนมีความพร้อมทางความประพฤติ วินัย และความสัมพันธ์ทางสังคม ถึงมาตรฐานของอารยชน เป็นการเสริมสร้างคุณภาพจิตได้ดี

๒. อธิจิตตสิกขา (สมาธิ) คือการศึกษาเพื่อฝึกฝนจิตตนเองให้เกิดมี สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ เจริญงอกงามขึ้น จนมีความพร้อมทางคุณธรรม มีคุณภาพจิต สมรรถภาพจิต และสุขภาพจิต พัฒนาถึงมาตรฐานของอารยชน เป็นมาตรฐานของการพัฒนาปัญญาได้ดี

๓. อธิปัญญาศึกษา (ปัญญา) คือการศึกษาเพื่อฝึกฝนตนเองให้เกิดมีสัมมาทิฐิ และสัมมาสังกัปปะ เจริญออกงามขึ้น จนมีความพร้อมทางปัญญาถึงมาตรฐานของอารยชน สามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัญญา มีจิตใจผ่องใส เบิกบาน เป็นอิสระเสรีด้วยปัญญาอย่างแท้จริง

ในฐานะที่มนุษย์เกิดมาไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนาใดก็ตามแต่ก็เป็นพลเมืองคนหนึ่งของโลก ก็ควรศึกษาพัฒนาตนเองตามกระบวนการของไตรสิกขาเพื่อให้เป็นผู้เจริญออกงามด้วยศีล คือส่วนของความประพฤติ การมีวินัย และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม สมာธิ คือ ความเจริญออกงามในส่วนของคุณภาพจิต สมรรถภาพจิต เป็นจิตที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม และปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัญญา เป็นอิสระเสรี มีจิตใจผ่องใส เบิกบาน ก็จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของโลกอย่างแท้จริง

ข้าพเจ้า ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดอำนวยการให้การจัดกิจกรรมนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชาโลก ประจำปี ๒๕๕๖ ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดสันติสุขและสันติภาพอย่างมหาศาลแก่ชาวโลก ขอให้ไตรสิกขาได้เจริญออกงามในทุกท่านเพื่อความเป็นพลเมืองโลกที่มีคุณค่าและความหมาย และขอสันติสุขและสันติภาพจงบังเกิดมีแก่ทุกท่าน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา การพานิช)
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี